

Güçler Ayrılığı ve Denetim Mekanizmaları Nedir?

Çalışma Kağıdı

Güçler ayrılığı, devletin yasama, yürütme ve yargı olmak üzere üç temel organa ayrılmasıdır. Denetim mekanizmaları ise bu organların birbirlerinin yetkilerini kısıtlayarak veya denetleyerek dengede kalmasını sağlayan sistemlerdir.

Sorular

1. Aşağıdakilerden hangisi güçler ayrılığı ilkesinin temel organlarından biri DEĞİLDİR?

- A) Yasama
- B) Yürütme
- C) Yargı
- D) Medya

2. Güçler ayrılığı ilkesinin temel amacı nedir?

- A) Devlet gücünü tek elde toplamak
- B) Hükümetin yetkilerini artırmak
- C) Keyfi yönetimi önlemek ve denge sağlamak
- D) Yasama organını güçlendirmek

3. Bir kanunun Anayasa'ya uygunluğunu denetleme yetkisi hangi organa aittir?

- A) Yasama Organı
- B) Yürütme Organı
- C) Yargı Organı (Anayasa Mahkemesi)
- D) İdari Mahkemeler

4. Yasama organının yürütme organını denetlemesine bir örnek veriniz.

5. Yargı organının yasama organını denetlemesine bir örnek veriniz.

6. Yürütme organının yargı organını denetlemesine bir örnek veriniz.

7. Tanımla: Güçler Ayrılığı Prensibi Kimi Ortaya Atmıştır?

8. Tanımla: Yasama Organı Ne Yapar?

9. Tanımla: Yürütme Organı Ne Yapar?

Cevap Anahtarı

1. D) Medya — Medya, devletin temel organlarından biri olmasa da kamuoyunu bilgilendirme ve denetleme rolü üstlenebilir.
2. C) Keyfi yönetimi önlemek ve denge sağlamak — Güçler ayrılığının temel amacı, devlet gücünün kötüye kullanılmasını engelleyerek hukukun üstünlüğünü ve vatandaşların haklarını korumaktır.
3. C) Yargı Organı (Anayasa Mahkemesi) — Anayasa Mahkemesi, yasama organı tarafından çıkarılan kanunların Anayasa'ya uygunluğunu denetleyerek iptal etme yetkisine sahiptir.
4. Meclis araştırması veya soruşturma komisyonları kurarak hükümetin icraatlarını denetleyebilir, gensoru ile hükümetin düşürülmesini sağlayabilir.
5. Anayasa Mahkemesi'nin, yasama organı tarafından çıkarılan kanunların Anayasa'ya uygunluğunu denetleyerek iptal etmesi.
6. Cumhurbaşkanı'nın veya Bakanlar Kurulu'nun, yargı mensuplarının atanması veya görevden alınması gibi konularda belirli yetkilere sahip olması (ancak bu yetkiler sınırlı olmalıdır).
7. Baron de Montesquieu (Esprit des Lois - Kanunların Ruhü)
8. Kanun koyar, değiştirir veya kaldırır.
9. Kanunları uygular ve devleti yönetir.

Bounlu

Tüm kartlar, adım adım çözümler ve AI hoca desteği Notek uygulamasında.
Sınav tarihlerini Promy otomatik hatırlatıcıya çevirir.